

žarek dobrote

7/XI
julij
2013

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 • • • Poletje – čas številnih priložnosti

V OBMOČJU SOČUTJA

4 • • • Bog = sočutni

V LUČI STROKOVNOSTI

5 • • • Obiskovanje starejših

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

7 • • • Pomembno je slišati drugega

8 • • • Zaupanje

KOPER

9 • • • Romarski dan sodelavcev karitas v Ilirsko Bistrico

10 • • • Da bo korak v šolo vesel

10 • • • Romanje ostarelih, bolnih in invalidov na Brezje

11 • • • Dekanijska karitas Ilirska Bistrica

12 • • • Posvojitve na razdaljo

LJUBLJANA

13 • • • Intervju z gospo Francko Kastelic

14 • • • Srečanje bolnikov in starejših ŽK Križe

15 • • • Srečanje starejših, bolnikov in invalidov v ŽK Zagorje

15 • • • Program pomoči Botrstvo

MARIBOR

16 • • • Zaključek druženja z učenci in učitelji OŠ Lenart

17 • • • O botrstvu

MURSKA SOBOTA

18 • • • Letovanje starejših

NOVO MESTO

19 • • • Ko dobrotelnost oživi

20 • • • Ustvarjalne delavnice v župniji Vavta vas

20 • • • Srečanje, ki obogati in razveseli

22 • • • Zahvalni dan slepih in slabovidnih Slovenije

23 • • • Akciji Otroci nas potrebujejo in Pokloni zvezek

25 • • • Medgeneracijska solidarnost in povezovanje

26 • • • Solidarni s Sirijo

27 • • • S s. Bogdano Kavčič pomagamo ljudem v Centralni Afriki

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3. 7. Srečanje Kraške DK

7. 7. Soča, otroci iz PNR in IOK

14. 7. Duhovno počitniški tabor sodelavcev Karitas

16. 7. Razstava Umetniki za karitas, Bovec
Delovni tabor Streha nad glavo, Banja Luka

28. 7. Dobrotelni srečelov, Krkavče

19. 8. Kolonija Umetniki za karitas

22. 8. Dan odprtih vrat

26. 8. Romanje sodelavcev karitas na Moravsko in Češko

SONCE MOJEGA ŽIVLJENJA

Imre Jerebic

V dneh, tednih, ki so pred nami, bomo v mislih, besedah in dejanjih iskali čisto sonce ali se nadaljevali soncu.

Govorimo o dveh soncih. Eno je skrito, drugo bo žgalo. Obe potrebujemo in obema se lahko nastavljamo in ob njiju grejemo. Nastaviti se sončnim žarkom na morju, v hribih, na polju, doma na verandi ... Nastaviti ali izpostaviti se tudi Božjim žarkom v Cerkvi, ob znamenju ob poti, v zeleni naravi, v kotu svoje sobe, v svojem srcu. Še in še priložnosti za eno in drugo sonce, ki nas v teh in sledečih tednih hočeta ogreti.

Zelo malo bomo govorili o drugem Soncu, to je realnost. Morda bi ga celo radi poslali na dopust, ker smo preveč usmerjeni v to, da bi porjavili, se naučili morskega zraka, da bi se končno »umirili in nič počeli« ... To drugo, Božje sonce pa greje od znotraj in celo zastoni. Spoštovani, in v tem je problem potrošnega človeka, ki je usmerjen v kupovanje in zunanji blišč ter ob tem pozabi na Božje sonce oz. ne najde časa zanj.

Bomo kot sodelavci Karitas sposobni odpreti vrata srca in duše Božjemu soncu v teh dopustniško-počitniških dneh? Se bomo upali iti kombinacijo in se prepustiti, da nas tudi Božje sonce malo ogreje? Priložnosti je dovolj – pomagajmo drug drugemu.

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

16. 8. 4. romanje sodelavcev Župnijskih karitas mariborske nadškofije

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

22. - 27. 7. 4. letovanje družin ŠK MS

• FOTO NASLOVNA STRAN Petra Grzetič in ZADNJA STRAN Mojca Urh •

tema meseca

POLETJE – ČAS ŠTEVILNIH
PRILOŽNOSTI

Andreja Kastelic

Prišel je čas poletja in z njim razmišljanje o dopustu, morju ter počitnikovanju. Zaradi finančnih stisk dandanes marsikomu to postaja oddaljena želja oziroma mu to razmišljanje prinaša nelagodje. Dopustovanje, ki je svoj čas veljalo za osebno odločitev nekaterih, je sčasoma postalo potreba večine in tudi statusni simbol. Ko namreč povemo, kateri dopustniški kraj smo si izbrali, to govori tudi o naši finančni zmogljivosti. **Koliko nam dopust v resnici pomeni, pa je odvisno od tega, kakšen pomen mu pripisujemo.** Je njegov namen

Mlada starša sta se prepirala na obali, deklica pa je kljub vsej možni opremi in igračam, ki jih je imela, jokala in bila žalostna, ker se starša nista posvetila njej, ampak medsebojnemu obtoževanju. Po drugi strani pa imajo mnogi starejši raje mir in kljub temu, da ne odhajajo na dopuste, povedo, da so s svojim življenjem povsem zadovoljni in srečni. Dopustu ne pripisujejo takšnega pomena in jim vrednoto predstavljajo druge stvari, kot so domače okolje, obiski bližnjih sorodnikov, skrb za lasten dom, posvečanje duhovnosti ipd.

Tisti, ki so nekoč že dopustovali, pa sedaj zaradi finančne stiske nimajo te priložnosti, velikokrat prepoznavajo slednje kot slabšo kakovost svojega življenja. Starejša gospa se je pred časom odzvala na pripoved mame, ki je s prizadetostjo razlagala o tovrstni prikrajšanosti njene družine, in ji odgovorila sledeče: »Boste imeli sedaj pa priložnost opaziti tudi lepote, ki vas obdajajo tu okrog, kjer ste doma, ter se naučiti, da ste drug drugemu lahko največje darilo.« Kakšen je naš osebni pogled na trenutne

v spremembi okolja in vsakdanje rutine ter spoznavanju novega? V tem, da v večji meri namenimo čas sebi oziroma družini? V tem, da namenimo otrokom doživete počitnice in niso edini, ki so za to prikrajšani? ... Razlogi, zakaj želimo oditi na dopust, so številni. Kako kvalitetno smo v resnici preživeli dneve oddiha, pa ne pove količina porabljenega denarja, temveč osebno počutje po vrnitvi nazaj. Mnogo bolj kot oddaljenost dopustniškega kraja, količina porabljenega denarja in doživetja, ki smo si jih privoščili, šteje notranje počutje. Osebna izpoved prstovoljca o družini na dopustu je govorila prav o tem.

razmere, koliko smo pripravljeni videti priložnosti in čemu nameniti svoj čas, je odvisno od nas samih. **Čas dopustov je nedvomno priložnost za odkrivanje svojih darov, ustvarjanje, medsebojno povezovanje, pomoč drugim ipd.** Če bo to samo čas za lenarjenje in nedelo, se bomo sicer

razbremenili fizičnih naporov, ne prinese pa to duševne in duhovne izpolnjenosti.

Za družine in otroke, ki so v stiski in bi jim oddih na morju doprinesel novo kvaliteto, so v okviru programov Karitas organizirana letovanja. Gre za leto-

4

vanja, ki ponujajo izzive tako za telo kot tudi dušo. V lanskoletnem letovanju družin je ena od udeleženk svoja doživetja opisala takole: »Predno smo se udeležili letovanja, sva z možem imela pravo krizo. Doma smo se ves čas prepirali. Ob prihodu sem imela pomisleke, kako se bomo imeli, glede na to, da letujejo poleg še druge družine. In moja pričakovanja so bila presežena. Bili smo kot ena velika družina. Med nami so se vzpostavile nove vezi, ki trajajo še sedaj, leto dni po letovanju. Besede, ki pa smo jih imeli priložnost slišati pri sv. maši, so se nas osebno dotaknile in lahko rečem, da tudi spremenile. Z možem sva postala strpnejša in umirjena v sebi ...«

Na letovanju se družine soočajo z novimi priložnostmi – sprejemanja drugačnih, kot so sami, sodelovanja s svojimi otroki preko ustvarjalnih dejavnosti, pomoči pri raznovrstnih opravilih, notranjega soočanja s sabo ipd. Podobno je tudi z letovanji otrok, počitnicami Biserov. Ne gre zgolj za počitnikovanje na morju. **Otroci in mladostniki pridobijo izkušnjo skupinskega sodelovanja, vzpostavijo nova prijateljstva, dobijo izkušnjo zaupanja vase in v druge, izkušnjo medsebojne pomoči ...**

Ena od kvalitetnih oblik preživljanja časa med poletjem, ki ga ponujajo tudi letovanja Karitas, pa je **prostovoljstvo**. Ponuditi sebe in svoj čas za druge namreč ne pomeni le delovno preživeti poletne dni, **ampak aktivno živeti vrednote solidarnosti, ljubezni ipd.**

Za konec pa še sledeča misel:

»Prosti čas je čas svobode. To ni čas, ko človek nima kaj početi ali lahko počne karkoli, ampak je čas največje zadolžitve« (frančiškani). Čas zadolžitve v smislu odgovornosti, na kakšen način bomo preživeli poletne dni. •

v območju sočutja

BOG = SOČUTNI

VI. del:

USPOSABLJATI ZA REALNOST BIVANJA

p. Karel Gržan

Pred nekaj leti so bile modne muhe fraze o smrti Boga. Ob tem pa so se pojavili napisi: »Moj Bog ni mrtev; žal mi je za tvojega.« Judovski rabin Harold S. Kushner pa je dal izpisati kar na odbijač svojega avtomobila: »Moj Bog ni krut, žal mi je za tvojega.« To je napisal kljub boleči izgubi svojega sina Arona.

Njegova misel: »Največ, kar nam je kdo obljubil, je bilo, da v svoji bolečini ne bomo sami in da bomo lahko črpali moč in pogum, ki ju bomo potrebovali, da bomo preživeli življenjske stiske in nepravilnost.«

Zdi se, da trpeči človek potrebuje ob svoji strani sočutnega – trpečega Boga. Bolečina ima sama po sebi zahtevo po zedinjenju, ki nas odpre v nove – odrešene razsežnosti bivajočega. »Nesreča je, če trpimo in Boga ni v naši bližini,« je zapisala mistikinja, francoska filozofinja in socialna aktivistka Simone Weil in dunajski kardinal Franz König: »Od trenutka, ko bolečina preseže naše moči, je Bog naše edino pribežališče. Tedaj sežemo v srce resničnosti.« Kajti: »Kristus je rešil dva glavna problema, zlo in smrt, ki sta prav problema upornikov. Najprej ju je rešil s tem, da je zanju prevzel odgovornost. Človeški Bog tudi potrpežljivo trpi. Ne zla ne smrti mu ni mogoče več podtakniti, saj je ponižan in umre. Noč na Golgoti je tako zelo pomembna v človeški zgodovini prav zato, ker božanstvo v teh teminah očitno zavrže svoje tradicionalne privilegije in do konca v obupu živi z grozo pred smrtjo. Tako je mogoče pojasniti *Lama sabactani* in strašni dvom, ki je Kristusa navdajal s smrtnem boju. Smrtni boj bi bil lahek, če bi mu bilo večno upanje v pomoč. Če hoče Bog postati človek, mora obupati.« Ko je nekdo vprašal puščavnika: »Kakšen je Bog, ki je pustil, da ga ubijejo?« mu je ta odgovoril: »Majhni so bogovi, ki nimajo velikega petka.« »Velika ljubezen je vedno križana,« pravi Evdokimov. – Bog se spusti v brezno človekovega ničla, da ustvari v njem območje sočutne Bližine, ki daje moči, obenem pa predre navidezno brezizhodnost v presežno resničnost.

V najstarejših jezikih pomeni beseda Bog »tistega, ki je poslan od zgoraj«. Mati Terezija ugotavlja: »Bog pusti, da se odločimo svobodno, kljub temu pa nas ne pusti samih tako, da ne bi storil ničesar več. On trpi z nami.« On se sklanja k bolečini posameznika kot (od)rešujoča Bližina. Oliver Clément pravi: »Bog je tvegati, Bog je vstopil v resnično in torej tragično ljubezensko zgodbo.« »Božja vrhovnost se nikoli in nikjer ne uteleša, uteleša se samo požrtvovalna Božja ljubezen, in ne vrhovnost. /.../ Pa tudi Bog navsezadnje ni vrhovnost, kajti vrhovnost je nekaj človeškega, in ne Božjega,« trdi Nikolaj Berdjajev. In protestantski teolog Bonhoeffer: »Kristusov Bog nam ne pomaga s svojo vsemogočnostjo, ampak s svojo slabostjo. Tu je odločilna razlika glede na vsako drugo religijo.« »Bog se v svetu nikdar ni pojavil v bogastvu, ampak v uboštvu, ni se utelesil kot moč tega sveta, ampak samo kot križana resnica,« je zapisal Vittorio Messori. Bog ni,

kot so zemeljski gospodarji – Bog ne deluje tako! Karkoli že menimo o njem, On se vedno znova inkarnira – uteleša kot Sveto-svetlo(ba), kot otipljivo Bližnji v srčiki slehernika.

Ko Bog sam zapušča 'rajsko', da bi bil sočutno bližnji s trpečimi, nas s tem tudi obvezuje k medsebojnemu sočutju – k dejavni ljubezni. Ljudsko pripovedništvo ohranja mnoge legende, ki pripovedujejo, kako Jezus in sv. Peter zapuščata raj (Odrešenik in Cerkev sta zapustila 'nebeško' življenje) in v podobah revežev trkata na vrata domov, kjer živijo ljudje varno in udobno, da bi jih pozvala k pomoči najbolj ubogim. Ne iščimo Boga v nebesih, njegovo podobo bomo našli v revežih našega časa. Zato pravi Mati Terezija: »Gospod, našla sem te v strašni veličini trpljenja drugih.« Na nas je, ali se bomo upali – zmogli s stisko bližnjih soočiti, ali pa bomo od bližnjih odvrnili pogled. Če ga bomo odvrnili, se bomo osamili tudi v lastnih bolečinah. Pomagati drugim je najučinkovitejša pomoč sebi. Za vase zagledane sebičneže pač ni rešitve. Abbé Pierre ugotavlja: »Če se ob srečanju z lastnim trpljenjem ali trpljenjem drugih združimo z drugimi, se prikaže svetloba. Kolikokrat sem že imel tako pretresljivo izkušnjo ob hudem bolniku, obupanem človeku. Že samo dejstvo, da se resnično združite s trpečim, prinaša svetlobo, ki očisti trpljenje.« Zato je v preizkušnjah (in ne samo v njih) tragična kakršnakoli osamitev.

Odpreti vrata – svoje srce k stiski, h kateri nas kliče I/Ljubezen. Toliki so, ki odgovorijo – odgovorite na n/Njen klic. Mati Terezija iz Kalkute je zapisala: »Če bom kdaj postala sveta, bom zagotovo svetnica teme. Kar naprej bom odsotna iz nebes, da bi prinašala svetlobo tistim, ki so na zemlji v temi.« – Biti kar naprej odsoten iz (tudi zemeljskih) nebes, da bi prinašal svetlobo v brezna, kjer ječijo toliki v strašljivih teminah. To je Božja, to je božanska logika, po kateri je vredno usmerjati in utrjevati svoje misli, da bi iz njih sledila sočutna človekoljubna dejanja.

V teh dneh končujem zapis knjige, v kateri ponudim inovativen odgovor na temeljno vprašanje: *Kako je možno tolikšno trpljenje, če je Bog dober in vsemogočen?* Ob tem, ko skušam odgovoriti razumu, sem želel v tem zapisu nakazati odgovor, ki ni v teoriji pač pa v izkustvu, in sicer v izkustvu Bližine Sočutja – Ljubezni. Ne pametovanje, bolečino lajša sočutna b/Bližina; (po)moč in opora se povrne v prebujeni b/Bližini. •

v luči strokovnosti

OBISKOVANJE STAREJŠIH

Helena Zevnik Rozman

Obiski starejših so nam najbolj blizu in z njimi imamo tudi največ izkušenj. Pa vendar si moramo priznati, da so nekateri obiski zelo prijetni, drugi pa težki in naporni. Vzrok temu so razlike med ljudmi. Nekateri starejši so zelo komunikativni, prijetni za pogovor, drugje pa lahko naletimo na različne težave pri komunikaciji pa tudi na različne poglede na svet, bolezen, trpljenje in podobno. Prav tako je razlika, če starejšo osebo obiščemo le enkrat letno ob praznikih ali jo obiskujemo redno, mesečno, morda celo tedensko. Ob pogostejšem obiskovanju so pričakovanja precej drugačna, bolj pa se izrazijo vse lastnosti posameznika. Zato so lahko te vrste obiski precej bolj naporni kot obisk enkrat letno.

Ovire pri komunikaciji

Pri obiskovanju starejših moramo biti pozorni na več dejavnikov. Kot prvo moramo upoštevati zmožnosti starejše osebe za komunikacijo. Veliko starejših slabše sliši, zato moramo govoriti dovolj glasno in razločno. Vendar vsi starejši teh težav nimajo in ni potrebno glasno govorjenje pri vseh. Osebe, ki veliko delajo s starejšimi, pogosto glasneje govorijo kar z vsemi, dobro slišče pa to lahko zelo moti.

Foto: Arhiv Caritas Europa

Poleg sluha lahko imajo starejši prizadet tudi govor in težko razločno govorijo, nekateri pa imajo težave pri razumevanju besed. Težave v komunikaciji nastopijo tudi pri osebah, ki so obbolele za demenco ali drugimi boleznimi. Tako se ves čas pogovora vračajo v otroštvo, ne zmorejo spremljati pogovora, nas morda zamenjujejo z drugo osebo in podobno. Naša naloga ob takih težavah je sočutno poslušanje in vodenje pogovora.

Komunikacija je motena tudi, kadar starejša oseba slabše vidi. Pomembno je, da se v takih situacijah pravilno usedemo, podamo roko, da tako vzpostavimo začetno komunikacijo.

Sorodniki

Starejše osebe živijo v bolj ali manj dobri družinski mreži. Čeprav se nam včasih zazdi, da sorodniki ne poskrbijo dovolj dobro za svoje ostarele svojce, se ob vključevanju tuje pomoči kaj hitro pokažejo. In če pomoč z njihove strani ni najboljša, lahko naše obiske doživljajo kot kritiko ali še več, kot konkurenco. Zato je pomembno, da se ob takih situacijah pogovorimo tudi s sorodniki in razložimo svoje namene glede obiskov.

Druga težava lahko nastane tudi pri starejših osebah, ki različno sprejemajo svoje otroke. Mnogi ste morda že doživeli hudo kritiko otrok, s katerimi te starejše osebe živijo, da ne skrbijo dovolj dobro zanje, zelo dobri pa so ponavadi otroci, ki živijo daleč in prihajajo redkeje na obisk. Kot obiskovalci ali spremljevalci starejših oseb ne smemo nikoli biti sodniki, kaj je resnično in kaj ne, samo na podlagi subjektivnega mnenja starejše osebe. Prav je, da jih poslušamo, jim damo vedeti, da so slišani, vendar se ne vmešavamo v družinske razprtije.

Želje po obisku

Kot sem že uvodoma omenila, so starejše osebe različno komunikativne in družabne. Nekateri so bili celo življenje veliko v družbi in imajo zelo radi obiske, spet drugi pa so bolj zaprti in sami zase, zato niso najbolj navdušeni nad obiski. Spomnim se gospe, ki je obiske komentirala z besedami: »Naj imajo veselje.« Torej je obiske sprejemala samo zato, da je naredila veselje prostovoljkam. Pomembno je, da znamo oceniti, ali se oseba naših obiskov veseli, jih potrebuje ali so ji celo odveč. Čeprav bi po naših kriterij potrebovala to našo pomoč, je prav, da spoštujemo njeno voljo in nismo preveč vsiljivi.

Darila

Stara slovenska navada je, da vsaj ob prvih obiskih ali ob praznikih prihajamo z različnimi darili in naše starejše obdarujemo. Navade za darila so raz-

lične, ponavadi pa ne manjka kave, piškotov, morda še celo čokolade in podobnih živil.

Starejše osebe imajo različne bolezni, za katere so potrebne diete, morda zaradi določenih bolezni te hrane niti uživati ne morejo. Zato je pomembno, da se predhodno pozanimamo o morebitnih dietah in svoje darilce prilagodimo zdravstvenemu stanju. Kaj pomeni darilo, če ga ta oseba ne more koristiti ali če ji naredimo celo skomine, da prekrši dieto in škoduje svojemu zdravju? Enako je tudi z alkoholom, če ga prinesemo osebam, ki imajo težave z odvisnostjo od njega.

Včasih pa smo mi postavljeni pred dilemo, ali vzeti darilo, ki nam ga ponujajo starejši. Nekateri so naših obiskov in pomoči tako veseli, da nam želijo svojo hvaležnost sporočiti tako, da nam pripravijo kakšno malenkost. In če jim tako naredimo veselje, se ne branimo preveč, da bi bili tudi mi kdaj obdarovani.

Obiski z otroki

Ob praznikih ali visokih obletnicah ponavadi nagovorimo osnovnošolske otroke, da z nami obiščejo starejšo osebo. Ker mnogi otroci dandanes nimajo izkušenj s starejšimi osebami, je prav, da se na obisk dobro pripravimo in se pogovorimo o starejših, kako doživljajo invalidnost, bolezen ... Prav tako je dobro, da za prvič izberemo osebe, ki z veseljem sprejemajo obiske in otrokom lahko posredujejo nekaj svojih izkušenj. Pri tem je pomembno, da tudi starejše pripravimo na take obiske. Po končanih obiskih z otroki je nujno, da se o svojih doživetjih pogovorimo, da morda pri kom ne ostane grenka izkušnja ali kakšno odprto vprašanje. Glede na svoje izkušnje otroci zelo radi pomagajo in obiščejo starejše osebe, še posebej, če ocenijo, da te osebe potrebujejo njihovo pomoč. Če obiskujejo starejše, ki so še zelo aktivni, pa ne najdejo smisla svojega početja.

Naštela sem le nekaj glavnih dejavnikov, ki jih moramo upoštevati pri obiskovanju starejših. Mnogi od vas imate morda še kakšno izkušnjo, ki je prav tako pomembna, in prav je, da jo delite z drugimi. Zato se o tem pogovarjajte na vaših srečanjih, da boste tako obogatili drug drugega. Vsak obisk je drugačen, tudi če obiščete isto osebo. Biti pripravljen na različne situacije pa pomeni, da bomo naše obiske opravili dobro v zadovoljstvo tako starejših kot tudi nas samih. In če nam morda v začetku ne gre najbolje, se bojimo, kaj bomo rekli, lahko začnemo tako, da v parih obiščemo koga, da tako pomagamo drug drugemu pri pogovoru, poslušanju in bo tako lažje. •

medgeneracijska solidarnost

POMEMBNO JE SLIŠATI DRUGEGA

Karlo Smodiš

Spori so največkrat posledica napačnega razumevanja

Znani slovenski kantavtor je pred kratkim na okrogli mizi dejal, da sta se z ženo sicer veliko pogovarjala, a kot ugotavlja sedaj, bolj malo slišala. Zato se je v zadnjem času razvila prava veja psihologije, ki se ukvarja s tem, kako se pogovarjati, da bo sogovornik razumel, kaj mu želim sporočiti.

Pravilno razumevanje sporočila, ki nam ga pošilja zakonec, otroci, starši, prijatelji, sosedi, sodelavci itd., je namreč temeljnega pomena za sožitje in razumevanje v prav vseh skupnostih.

Foto: Andreja Urh

»Mladi me mečejo ven,« je mogoče velikokrat slišati starejše, ko njihovi otroci želijo kakšno stvar pri hiši preurediti ali se znebiti stare neuporabne krame. »Sploh ni res. Ali res še potrebujemo to polomljeno kolo ali ta rjav stroj, ki ni bil v pogonu že petnajst let?« se branijo mladi. »Ja, to je drag spomin na moža.« »A daj no!«

Če se pogovarjamo na tak način, hitro pride do nerazumevanja in sporov. Hitro lahko ugotovimo, da sogovorniki govorijo z dveh različnih stališč. Besede: »Mladi me mečejo ven!« v resnici pomenijo: »Ti predmeti me spominjajo na mojo mladost ali

umrlega zakonca. Zares ne razumem, kako to, da ne spoštuješ mojih občutij.«

Mladi razmišljajo povsem drugače. Želijo urediti hišo in okolico in ne razumejo, kako neki starši ne dojamajo, da bo tako tudi njim bolj udobno in lepše. Razmišljajo o tem, kako ničesar ne naredijo dovolj dobro in prav.

Kako se pogovarjati?

Psihologinja in imago terapevtka Lidija Kociper pravi, da je dobra **metoda pogovora zrcaljenje ali ponavljanje misli sogovornika**. »Aha. Praviš, da te mečem iz hiše.« Že s tem se poveča možnost pravilnega razumevanja. Sogovornik poskuša dojeti, kaj mu želi oseba povedati. Če ne razume v polnosti, **vpraša po dodatnih pojasnilih**. »Ni sem povsem razumel, zakaj čutiš, da te mečem iz hiše.« Če smo vztrajni in vsaj malo spretni, bomo v pogovoru kmalu prišli do resničnega sporočila. Zato je tako pomembno znati poslušati in se živeti v sogovornika.

Seveda je to veliko težje storiti, če v pogovoru pride do žaljivih in nesramnih besed. Če sta sogovornika čustveno prizadeta, je verjetnost, da se bosta sporazumela, zelo majhna. Sploh če sta prepričana, da je drugi tisti, ki se mora najprej opravičiti.

Ali čas res celi rane?

Pravijo, da čas celi rane, tudi tiste srčne. A so tihi dnevi, tedni ali celo meseci za ljudi, ki živijo skupaj zelo mučni. Sploh če so v sporu, ki je največkrat nastal zaradi napačnega razumevanja, in ne iz slabega namena, udeleženi najožji družinski člani. V takem primeru trpijo vsi. Zlasti če so vsi prepričani, da se mora prvi opravičiti nekdo drug, in ne oni sami. **Čas res na videz zaceli rane, a neizgovorjena opravičila in neodpuščanje skelijo še naprej.**

V zdravstvu velja pravilo, da je bolje preprečevati kakor pa zdraviti. Podobno velja tudi v medsebojnih odnosih. **Če bomo k bližnjemu pristopali s spoštovanjem, naklonjenostjo, odprtostjo in pripravljenostjo slišati to, kar resnično govori, je veliko večja verjetnost, da bomo živeli v sožitju in miru.** In tega ne odtehta nobena gmotna dobrina ali užitek. •

Če bomo k bližnjemu pristopali s spoštovanjem in naklonjenostjo, bomo živeli v sožitju in miru.

ZAUPANJE

Igor Luzar

8

Ljudje se med seboj uresničujemo v odnosih, ki morajo temeljiti na vzajemnosti in spoštovanju. Vsak se rad čuti sprejetega, osebno nagovorjenega. Topla beseda je kakor roka, ki boža dušo. Odnosi med ljudmi pa so toliko bolj pristni in prepričljivi, če temeljijo na zaupanju. Kako lepo je slišati: »Ta človek, ta institucija pa vzbuja zaupanje.« To pomeni, da taka oseba ali ustanova **vliva upanje, da bo za človeka, ki se obrne nanjo, prinesla neko pozitivno rešitev, ki ga bo osrečila in mu dala novega življenjskega smisla. Beseda zaupanje pa nosi v sebi besedo upanje, ki je Božja krepost.**

Kaj je zaupanje, kaj razodeva njegovo najgloblje bistvo? Slovar Slovenskega knjižnega jezika pod geslom zaupanje pravi, da je to »prepričanje, da je kdo sposoben, voljen narediti, kar se pričakuje // prepričanje, da je kdo pošten, iskren // prepričanje, da je kaj dobro in da bo dobro vplivalo na uresničitev določenih pričakovanj«.

Kot lahko ugotovimo, ima zaupanje zelo velik pomen v medsebojnih odnosih, njihovi vzpostavitvi ter vzdrževanju teh odnosov. Če osebi ne zaupamo, se običajno nanjo ne obračamo, ne pričakujemo od nje nasvetov ali drugih koristi. Zato je zelo pomembno, komu v življenju zaupamo. Ponavadi so to na prvem mestu starši, prijatelji. Prijatelji so nasploh že kar nekakšen simbol zaupanja. Njim se pogosto zaupamo, posebej še v pomembnih življenjskih situacijah.

Zaupanje si je treba pridobiti

Da si lahko oseba ali ustanova pridobi naklonjenost, ki bo potem vodila v zaupanje, **mora biti najprej iskrena v delovanju, vlivati mora upanje.** Zaupanje se ne pridobi na hitro. Potreben je čas, ki tako razmerje zaupljivosti lahko vzpostavi. Ankete javnega mnenja pogosto delajo analize med ljudmi, komu od ustanov najbolj zaupajo. Na področju dobrodelnosti smo lahko veseli pa tudi upravičeno ponosni, da ljudje na splošno zaupajo Karitas, njene mu poslanstvu in dejavnosti. Karitas si je v zadnjih dveh desetletjih to zaupanje med ljudmi najširših slojev družbe pridobila z jasnim, transparentnim in verodostojnim delom. Na to kažejo tudi številni dejavniki – saj se na ŽK obrača vedno več ljudi v stiski, ki potrebujejo pomoč. Ko se z njimi pogovarjamo in povprašamo, zakaj so se v množici dobrodelnih organizacij obrnili prav na Karitas, mnogi na to vprašanje odgovorijo: »Ker vam zaupamo.« Podoben odziv je čutiti tudi v raznih akcijah pridobivanja materialnih in denarnih sredstev. Na naši

verodostojnosti moramo še naprej graditi s kvalitativnim in odgovornim delom, ki ima pred očmi blagor sočloveka.

Zaupanje je možno tudi izgubiti

Da. Zaupanje pa je možno tudi izgubiti. Nič na tem svetu ni nespremenljivo. Vse je podvrženo preverjanju, tehtanju, ocenjevanju. Hudo je, ko morda samo enkrat zaradi neke napake izgubiš zaupanje. Kakor si je zaupanje težko pridobiti, je izgubljeno zaupanje še težje pridobiti. Zdravilo proti temu so lahko iskreni in jasni odnosi, ki temeljijo na spoštovanju človeške osebnosti in iskrenem dialogu, ki bogati obe strani. Naše delovanje mora biti jasno in transparentno. Samo to in nič drugega bo prinašalo zaupanje v našo dobrodelno dejavnost.

Zaupanje, ki vliva upanje

Zaupanje je ena temeljnih dimenzij, ki bogatijo našo dobrodelnost. Brez zaupanja ne moremo graditi odnosov, saj **pristni odnosi med ljudmi korenijo ravno v zaupanju.** Trudimo se ohranjati zaupanje naprej, v preprostosti, skromnosti ter iskrenosti. Je dodana vrednost naših srečevanj, načrtovanj in uspehov. Ljudje nam zaupajo, ker jim vlivamo, dajemo in vračamo upanje. •

Foto: Rok Mubi

koper**ROMARSKI DAN SODELAVCEV
KARITAS V ILIRSKO BISTRICO**

Jožica Ličen

Romarski dan sodelavcev Karitas v koprski škofiji je že tradicionalen. Vsako leto je gostitelj druga območna oz. dekanijska Karitas. Namen srečanj je povezovanje in druženje sodelavcev Karitas, spoznavanje župnij in dekanij v škofiji, predvsem pa skupno duhovno oblikovanje. Morda je prav, da se spomnimo na pretekla leta: začeli smo leta 1996 v Vipavskem Križu, naslednja leta smo bili v Strunjanu, Drežnici, na Sveti Gori, v Vremah, na Lajšah, v Trnju, Knežaku in Podnanosu. Leta 2005 smo se povezali v Kopru ob praznovanju 15-letnice ŠK. Tudi v letu 2006 smo ostali v Istri in obiskali Sočergo, naslednje leto pa Lig nad Kanalom. V letu 2008 smo naš romarski dan združili s srečanjem Caritas Evropa na Brezjah. 2009 smo bili gostje Kraške DK v Komnu, v letu 2010 smo romarski dan združili s Slovenskim evharističnim kongresom v Celju. Leta 2011 smo romali v Črni Vrh nad Idrijo, lansko leto pa na Postojnsko v Slavinu. In letos v Ilirsko Bistrico.

Sobote, 1. Junija, smo se nekako bali zaradi dežja, ki je padal cele tri tedne. Pozabili smo že na sonce in se opremili z dežniki in vetrovkami. Voditeljica Božidara nam je povedala, da je bil dan prej na obisku škof Jurij in ga je prosila, naj moli, da ne bo dežja, pa ji je odgovoril: »Ni pametno, če jaz molim za to, bo tri mesece suša.« Malo za šalo, malo zares, a uslišane so bile naše prošnje in v Ilirski Bistrici smo po dolgem času doživeli lep sončen dan. Zbrali smo se iz celotne škofije, nekateri so prišli z osebnimi avtomobili, bolj oddaljeni pa z avtobusi.

Začeli smo s sveto mašo v župnijski cerkvi sv. Petra v Ilirski Bistrici, ki jo je daroval predsednik Dekanijske karitas Ilirska Bistrica Franc Raspor ob somaševanju ravnatelja Mateja Kobala in nekaterih drugih duhovnikov ter lepem sodelovanju sodelavk DK. Sledilo je **predavanje dr. Cirila Sorča** na temo **Leto vere in Karitas**. Predavatelj je z različnih vidikov osvetlil osebno in občestveno vero. Morda le nekaj poudarkov:

- Krščanstvo je vera dotika in temelj karitativne dejavnosti.
- Karitas, ki se tudi duhovno ne dotakne prejemnika, ne uresniči svojega poslanstva.
- Vera je glas, ki ti šepetlje: »Ne boj se.«
- Bog veruje v človeka.

- Ljubezen je najprimernejši način spoznavanja Boga.
- Skozi našo ljubezen oddaljeni postajajo naši bližnji.
- Boga zaznava srce, ne razum; prav ljubezen dvigne razum, da si upa govoriti o Bogu.
- Vera je skrivnost; ne filozofska, niti znanstvena, temveč zastonjska podoba Boga.
- V veri, upanju in ljubezni se odraža naš odnos do Boga.

Marsikomu so se v trenutkih poslušanja zdele besede predavatelja hudo učene, a ko »pride za tabo«, vidiš, da je v naši veri vse preprosto in mogoče.

V popoldanskem delu smo se preselili na samostansko dvorišče šolskih sester de Notre Dame, kjer so nas sodelavci Dekanijske karitas Ilirska Bistrica pogostili in poskrbeli za dobro počutje. Na koncu smo se zbrali v samostanski kapeli pri skupnih litanijah. **Predstojnica s. Štefka** nam je predstavila zanimivo zgodovino samostana, ki je skozi številne preizkušnje ponovno postal duhovno središče na Bistriškem.

V spomin na letošnje srečanje smo prejeli spominsko razglednico s sliko cerkve sv. Petra, ki jo je narisala sodelavka Vojka Pirih, in besedilom, za katero so predlagali, da postane naša himna. Bistrčani – hvala lepa. •

DA BO KORAK V ŠOLO VESEL

Jožica Ličen

Da bo korak v šolo vesel, je za ŠK Koper del akcije Otroci nas potrebujejo. V poletnem času se sodelavci osredotočimo na zbiranje in razdeljevanje šolskih potrebščin. V lanskem letu je tovrstno pomoč pri nas prejelo preko 2.000 šolarjev, nekateri le zvezke in druge potrebščine, ki smo jih zbrali, kar 870 jih je prejelo še bone za nakup delovnih zvezkov v knjigarnah.

V začetku junija so na seji Odbora ŠK za materialno pomoč predstavniki OK, DK prejeli skupaj 12.000 zvezkov in za 22.000 EUR bonov. Ostalo bodo sami zbrali na terenu in po svoji možnosti skušali pomagati najbolj potrebnim. Načeloma prejmejo pomoč vsi šolarji tistih staršev, ki prejema pomoč v hrani, poleg tega pa posamezne ŽK zaznajo stiske pri družinah le ob začetku šolskega leta, zato poskrbijo, da pomoč dobijo tudi oni. •

ROMANJE OSTARELIH, BOLNIH IN INVALIDOV NA BREZJE

Jožica Ličen

Tretja sobota v juniju je že 45 let pravi festival duhovnega srečanja ostarelih, bolnih in invalidov na Brezje. Kot vemo, je karitativno njivo pri nas s Predalom dobrote in rubriko Naši preizkušeni bratje oral Franc Bole v reviji Ognjišče. Kmalu se je pokazala potreba po duhovnem druženju. V začetku so bile to le majhne skupine, ki so v zadnjih letih z dobro organizacijo Ognjišča prerasle v romanje tisočev ostarelih, bolnih, invalidov in njihovih spremljevalcev ter pomočnikov k Mariji Pomagaj na Brezje.

Tudi sodelavci Karitas in posamezne župnije čutimo, da je za marsikoga tretja sobota v juniju edini odhod od doma v celem letu. Sveta maša, spoved, bolniško maziljenje in celoten utrip dneva, predvsem pa procesija okrog oltarja Marije Pomagaj daje moč in pogum pri premagovanju trpljenja in težav. Velika zahvala gre številnim prostovoljcem, ki na Brezjah pomagajo, a na lokalni ravni smo prav sodelavci Karitas poklicani, da jim skupno romanje omogočimo. Že res, da nekatere peljejo svojci z avtomobili, toda še vedno jih je veliko, ki tega nimajo. Velike župnije si lahko organizirajo lasten avtobus, majhne pa »izvisijo«. Med spremljevalci je bilo opaziti sodelavce Karitas iz celotne Slovenije, tako da to romanje neformalno postaja tudi naše srečanje.

Letos je bilo na Brezjah kar 4000 obiskovalcev, iz Vipavske dekanije je prišlo 6 avtobusov. Dve župniji sta imeli svojega, iz ostalih 19 župnij pa smo se združili. Vsak udeleženec je nosil s seboj svoj namen, svojo prošnjo, nekateri le zase, drugi za domače, vsem pa je bil skupen obisk pri Mariji

Pomagaj. Molitev rožnega venca in pesem nas je spremljala vso pot, tako da smo prišli na Brezje pripravljeni. Tisti, ki so bili z nami prvič, se niso mogli načuditi številnim prostovoljcem, ki so z vozički že čakali pri avtobusih, pa številnim pomočnikom, ki so skrbeli za pijačo ... Ob pogledu na skavte sem si rekla: »To je novi rod karitativnih sodelavcev,« saj so vse počeli prostovoljno in na obrazu se jim je videlo, da tudi z veseljem. Pridiga nadškofa Stresa, bolniško maziljenje, sveto obhajilo, ubrana pesem, vse to je bilo, kot je rekla starejša gospa, »vredno več kot vse tablete in terapije«.

Posebno ganljiva je bila procesija vozičkarjev in njihovih pomočnikov okrog oltarja, nobene gneče, nobene nestrpnosti, umirjeno in vdano, le kratek postanek, pogled in nasmeš Marjini podobi. Potem pa smo prišli na vrsto tudi ostali, vsi, ki smo to želeli. Druženje pred cerkvijo, srečevanje prijateljev in znancev je za marsikoga pravi blagoslov.

Posebno doživetje je bilo tudi kosilo za naših 190 romarjev v Begunjah pri Avseniku, prišel nas je pozdravit tudi domači župnik. Na poti domov smo kot eden zapeli litanije Matere Božje z odpevi. Besede »drugo leto spet« so obljuba, leto vere pa potrditev, da je duhovna pomoč starejšim in bolnim izziv in najboljša strategija tudi sodelavcev Karitas. •

DEKANIJSKA KARITAS ILIRSKA BISTRICA

Božidara Česnik, voditeljica DK ILB

Zapoved, glejte, ta je moja, da ljubite se med seboj.

Iz tega bodo vsi spoznali, da ste hodili za menoj.

Kot jaz vas ljubim, se ljubite in zvesti bratje si bodite.

11

Na god svetega Martina leta 1991 smo v naši dekaniji ustanovili Dekanijsko karitas Ilirska Bistrica. Že vsa leta se trudimo, da bi bili v svojem okolju prepoznavni po Jezusovem naročilu velikega četrtega, ki smo ga prepoznali tudi v pesmi, ki jo imamo za svojo himno. Delujemo v šestih župnijah. Naša dekanija, najmanjša v škofiji Koper, ima eno večje središče, mesto Ilirska Bistrica, in tako je tudi v Karitas. Glavnino materialne pomoči opravimo v Centru Karitas, ki ga imamo v prostorih Uprave za zaščito in reševanje v bivši vojašnici v Ilirski Bistrici.

Redni in občasni sodelavci Karitas pa večino karitativnega dela opravijo v župnijah. Nekatere so bolj zavzete in dejavne, druge malo manj. Tudi v tistih župnijah, kjer nimajo Karitas, se trudimo, da poiščemo ljudi, ki pomoč potrebujejo, in tiste, ki pomoč lahko nudijo ali vsaj informirajo ljudi o možnostih pomoči.

Sodelavci moramo najprej poskrbeti za svoje **znanje in oblikovanje**, kajti le tako smo lahko pripravljeni nuditi pomoč ljudem. Glavnino organizacije DK predstavljamo voditelji ŽK in MŽK z našim predsednikom gospodom Rasporjem, župnikom župnije Jelšane. **Tajništvo skrbi za povezavo s ŠK in za usklajeno delo na župnijah.** Srečujemo se mesečno, po potrebi pa še preko telefona in ostalih sodobnih komunikacij. Vsi sodelavci se srečamo enkrat na dva meseca na duhovno-izobraževalnem in organizacijskem srečanju. Enkrat letno pa si za to vzamemo dan in ga posvetimo **duhovnemu oblikovanju** in prijateljskemu druženju v samostanu Šolskih sester de Notre Dame v Trnovem. Udeležimo se tudi vseh srečanj ŠK in SK.

Naše najboljše karitativno delo, ki ga izvaja največje število prostovoljcev, je delo s starejšimi. V župnijah, kjer je Karitas, organiziramo srečanja za starejše s sveto mašo in pogostitvijo enkrat letno. Starejše obiščemo ob praznikih z voščilnico in skromnim darilcem. **Opravimo okrog 1000 obiskov.** Vsaj nekatere, bolj osamljene, pa sodelavke obiščejo tudi med letom in jim popestri-

jo marsikatero urico. Starejše redno obiskujemo v Domu starejših občanov. Prostovoljka, jih obiskuje vsakodnevno, jih zbira k molitvi, sveti maši. V domu imamo kot oskrbovanca patra Tomažiča, ki vsakodnevno daruje sveto mašo skupaj s skupino oskrbovancev. Praznično sveto mašo (26. 12. in na velikonočni ponedeljek) darujejo župniki iz vseh župnij naše dekanije, po vnaprej dogovorjenem vrstnem redu. Ob župniku sodelujejo tudi pevci iz njegove župnije. Enkrat mesečno pripravimo sodelavci Karitas v sodelovanju z Zavodom Samarijan oskrbovancem, starejšim, ki živijo doma, ter mladim **Medgeneracijsko druženje**. Ti torkovi popoldnevi so res venček druženja starejših iz doma, domačega okolja, prostovoljcev Karitas in gostov, ki jih navdušimo za sodelovanje in predstavitev njihove dejavnosti. Goste za sodelovanje nagovorimo sodelavci Karitas. V tem letu so to bili otroci iz nekaterih osnovnih šol v občini, pevski zbor upokojencev, otroci iz programa Popoldan v Trnovem, čebelarji, otroška in odrasla folklorna skupina. Srečanje popestri medgeneracijski bend harmonik in tolkal, nadaljujemo s pogovorom na določeno temo in v vsakem srečanju skupaj ustvarjamo preproste izdelke v ustvarjalni delavnici. Hvaležni smo delavcem doma, ki sodelujejo z nami, nam lepo uredijo veliko dvorano, da imamo vsi dovolj prostora. Povprečno se nas zbere okrog 50, ob zaključku pa nas je bilo 100.

Posebno skrb namenjamo tudi mladim. Popoldne v Trnovem je program, ki ga izvajamo skupaj s sestrami v samostanu in ŠK ter nudi otrokom preko prijateljskih srečanj s prostovoljci: ustvarjalen in dejaven način preživljanja prostega časa, potrebno pomoč pri premagovanju učnih težav ter razvijanje socialnih spretnosti in veščin. Vsak torek popoldne se v samostanu zbere 15–20 osnovnošolcev, mlajših in starejših prostovoljcev.

Sodelavci izberemo za letovanje v Portorožu otroke in družine. Pri tem in pri razdeljevanju pomo-

či za šolo lepo sodelujemo s svetovalnimi službami na osnovnih šolah v občini.

Materialno pomoč delimo v Centru enkrat tedensko, ob sredah. Ohranili smo dežurstvo v Centru ob sredah, ker so ob sredah popoldne uradne ure tudi v državnih uradih, in tako lahko ljudje istčasno opravijo več obveznosti, za katere se je treba pripeljati v občinsko središče. Pomoč Karitas prejema preko 300 družin in več kot 100 posameznikov. Sodelavci Župnijskih karitas pa pridejo po pomoč in jo peljejo na domove tistim, ki nimajo prevoza.

Naša DK je majhna, včasih se mi zdi, da nič ne naredimo, da smo že malo utrujeni od večletnega dela pri Karitas, a ko zberemo vse, kar smo delali med letom, tega ni tako malo.

Vsakega dobrega dela pa se, hvala Bogu, tudi ne da napisati v predstavitev in želim si, da bi prav teh imel vsak izmed nas veliko. •

POSVOJITEV NA RAZDALJO

Jožica Ličen

V Škofijski karitas Koper se program Posvojitev na razdaljo izvaja 20 let. V samem začetku smo iskali posvojitelje na razdaljo doma, pomagali pa smo otrokom, ki so trpeli pomanjkanje na Hrvaškem. Kako, komu in zakaj, smo se učili pri sosednji Italijanski karitas, ki je imela na tem področju bogate izkušnje. Zaradi dejstva, da je v pomoč z imenom »posvojitev na razdaljo« vključenih veliko otrok po vsem svetu, smo ohranili tudi ime, ki je po vsebini podobno »botrstvu«.

Kmalu smo začutili, da so tudi pri nas otroci, ki bi jim ta pomoč prišla zelo prav, in od takrat je bilo v ta program vključenih veliko število darovalcev – posvojiteljev na razdaljo in prejemnikov pomoči – posvojencev na razdaljo. Tako kot na drugih področjih se tudi tu nismo zaprli v lastne meje, temveč smo

zaradi »pobratenja« s Škofijsko karitas Banja Luka ponudili pomoč tudi njihovim otrokom.

Konec leta 2012 je bilo preko Škofijske karitas Koper v ta program vključenih 143 otrok iz Slovenije in 73 iz Bosne. Celotna pomoč otrokom je znašala 65.000 EUR.

Za izvajanje tega programa je potrebna dobro povezana mreža Karitas, saj se vse začne in konča pri »posvojiteljih« in »posvojencih« v neki župniji. V pisarni Škofijske karitas se zbira denar ter ime na posvojencev in posvojiteljev, na dekanijskih in območnih Karitas teče koriščenje sredstev in sodelovanje s šolami, centri za socialno delo, predvsem pa starši in predstavniki župnijskih Karitas. Za otroke v Bosni sodelujemo s Škofijsko karitas Banja Luka, vsako leto ob delovnem taboru Streha nad glavo naš ravnatelj obišče tudi nekatere družine, katerih otroci so vključeni v posvojitev na razdaljo. Tudi sama sem jih nekaj obiskala in lahko rečem, da je razlika očitna in pomoč še kako potrebna.

Program je namenjen tistim otrokom iz socialno šibkih družin, ki jim starši ne morejo nuditi osnovnih življenjskih dobrin in šolanja ter možnosti aktivnega vključevanja v razne dejavnosti. To so predvsem otroci iz enostarševskih družin, iz številnih družin, otroci brez staršev, otroci s posebnimi potrebami. Tako torej večina otrok prihaja iz družin, ki jim Karitas pomaga tudi z drugimi oblikami pomoči, kot so hrana, obleka, obutev, šolske potrebščine, vsako leto jim pripravimo tudi enotedenski tabor v Domu karitas v Soči.

Posvojitelji na razdaljo so družine, skupine in posamezniki, ki za točno določenega otroka darujejo najmanj 25 EUR mesečno, in sicer za dobo enega leta. Številni med njimi pomagajo kar celotno obdobje otrokovega odrasčanja. Za pomoč otrokom iz Bosne pa v postnem času izpeljemo akcijo Pla-

men upanja za otroke v stiski, s katero so veroučne skupine nagovorjene, da svoj postni dar darujejo za določenega otroka na področju Škofijske karitas Banja Luka, lahko se odločijo tudi za pomoč otroku pri nas.

Ob tem programu neštetokrat rečemo: 25 EUR je za človeka, ki ima dovolj denarja, malo, za družino, ki težko shaja iz meseca v mesec, pa veliko. •

Ljubljana

13

INTERVJU Z GOSPO FRANCKO KASTELIC, dolgoletno prostovoljko Župnijske karitas Škofja Loka, ki je prejela naziv prostovolj- ka leta 2012 v občini Škofja Loka.

Polona Miklič

Prostovoljno delo v Župnijski karitas Škofja Loka opravljate skoraj dve desetletji. Kakšna je vaša vloga v okviru Župnijske karitas?

Pred dobrimi dvajsetimi leti, ko smo imeli v župniji Svetega Jakoba v Škofji Loki sejo ŽPS, nas je gospod župnik Grojzdek porazdelil za delo na raznih področjih. Ko je razmišljal, kje bi lahko še kdo sodeloval v župniji, mi je rekel, da bom jaz kar »ta prava« za Karitas. Seveda se ni zmotil, saj je čas pokazal, da je temu res tako. Delujem na oddelku zbiranja in razdeljevanja oblačil, obutve in razne opreme, kjer smo odvisni izključno od darovanega.

Kako to, da ste se odločili za prostovoljno delo in da pri njem vztrajate že toliko časa?

Živela sem v zelo skromni in verni družini, oče je bil invalid, 35 let je bil na vozičku. Mama je zato ostala doma. Pri nas se je čuvalo preko petdeset otrok. Nekateri so bili tudi v reji. Že takrat sem se naučila deliti, pomagati in imeti rada. To je postal način življenja.

Prosilcev je vedno več, stiske so vedno bolj kompleksne. Delo prostovoljcev je iz leta v leto zahtevnejše. Kako si organizirate delo na Župnijski karitas Škofja Loka?

V naši Župnijski karitas nas deluje preko 40 prostovoljcev. Pokrivamo različna področja: razdeljevanje hrane, svetovanje, pomoč pri plačilu položnic ... Vsako leto že od maja zbiramo šolske potrebščine, obiskujemo ostarele in bolne, za praznike gospa Alenka z mladimi izdeluje darilca in čestitke. Delimo oblačila, obutev, posteljnino, razno opremo, gospodinjske pripomočke, bolniške postelje, invalidske vozičke, otroške vozičke in še in še.

V tednu Karitas v novembru vedno pripravimo dobrodelni srečelov. Skavti raznašajo betlehemsko lučko ostarelim in bolnim. Lani smo že drugo leto zapored pripravili dobrodelni koncert, ki je dobro uspel. Organiziramo tudi sveto mašo, srečanje in pogostitev za ostarele in bolne.

Vsi se po najboljših močeh trudimo, da nam uspeva, imamo dobro vodstvo, dobrega gospoda župnika, ki nas podpira pri našem delu in nam popolnoma zaupa. Vsi smo še vedno šola gospe Bizjak, dolgoletne voditeljice škofjeloške Karitas.

Ali smo Slovenci solidarni, znamo prisluhniti in pomagati ljudem v stiski? Kako se v vašem okolju darovalci odzivajo na akcije zbiranja pomoči?

Škofja Loka in okolica ima veliko dobrih ljudi, ki darujejo in prinašajo. Res, prav vsem dobrotnikom gre posebna zahvala, saj prisluhnejo našim prošnjam, mi pa lahko z njihovo podporo pomagamo naprej.

Delo z ljudmi v stiski je pogosto stresno, se nas dotakne, zgodbe ljudi nas razžalostijo, zaznamujejo. Kako se vi soočate s tem? Na kakšen način se sodelavci Karitas razbremenite?

Prosilcev je vedno več, žalostnih zgodb tudi ne zmanjka. Nekatere se nas zelo dotaknejo. Na žalost za zdaj ne kaže na boljše čase. Sodelavci Karitas darujemo ogromno prostovoljnih ur za naše delo, vsak ima svoje obveznosti doma, varstvo vnučkov, pomoč svojcem, delo na vrtu, nekateri so še aktivni v službah, spet drugi se soočamo tudi že z različnimi boleznimi, tako da za sprostitev ne ostane veliko časa. Potrebna je podpora molivcev, da bi nam še naprej uspevalo. S skupnimi močmi in Božjo pomočjo lahko dosegamo skoraj nemogoče.

Za svoje prostovoljno delo ste prejeli priznanje Občine Škofja Loka, in sicer častni na-

ziv prostovoljka leta 2012. Kaj vam to pomeni? Je to dodatna motivacija za nadaljnje delo?

Priznanje, ki sem ga dobila, je potrditev, da delamo dobro prav vsi. Pomembno je, da smo prepoznavni, to je za nas spodbuda, ki pa obvezuje tudi za naprej.

Zame osebno je najlepša nagrada, ko vidim zadovoljstvo v očeh človeka, ki smo mu v hudi stiski uspeli pomagati. Takrat mi pri srcu vedno znova postane toplo.

Kako vi kot prostovoljka vidite delo Karitas kot organizacije? Kakšno bi moralo biti po vašem mnenju vodilo Karitas v prihodnje?

Mislim, da je Karitas kot organizacija na dobri poti. Ljudje nam dobro prisluhnejo, predvsem je pomembno zaupanje v naše delo. Delamo transparentno in natančno prikažemo porabo sredstev, zato tudi upravičimo zaupanje in podporo ljudi. •

SREČANJE BOLNIKOV IN STAREJŠIH ŽK KRIŽE

David Ahačič

Če imamo kristjani srce odprto za Božji nagovor, potem moramo imeti odprte tudi oči za solze, ušesa za krike in srce za stisko svojega bližnjega. Župnijska karitas Križe se odloča za veselje v Kristusu, ki

Foto: Anita Albreht

ga neprestano delimo z našimi bližnjimi, v stiskah ali opogumljajočih družabnih srečanjih. Na nedeljo Svete Trojice, 26. maja, smo k bogoslužju povabili starejše župljane in varovance Doma Petra Uzarja iz Bistrice. Med mašo so lahko prejeli krepčilni zakrament bolniškega maziljenja, po obredu pa smo si privoščili prijazen klepet ob dobro obloženih mizah v župnišču, ki ga je popestril tudi otroški pevski zbor. Letos se je vabilu odzvalo preko 40 župljanov, največ doslej, zato smo sodelavci Karitas prepričani, da bodo takšna in podobna srečanja tudi v prihodnje osrečujoča in blagoslovljena. •

SREČANJE STAREJŠIH, BOLNIKOV IN INVALIDIOV V ŽK ZAGORJE

Joži Roglič

Župnijska karitas Zagorje dvakrat letno pripravi srečanje starejših, bolnikov in invalidov. Srečanje je bilo prvič oktobra 1991, nato vsako leto ob materinskem dnevu (25. 3.) in v mesecu oktobru. Pričetek je priprava na sveto mašo, še prej pa na zakrament sprave. Sveta maša je namenjena zgoraj imenovani skupini ljudi in vsem sorodnikom, znancem in negovalcem, ki skrbijo za ljudi, ki so v stiski zaradi bolezni ali starostnih sprememb. Med sveto mašo je tudi bolniško maziljenje, ki ga prejme vsako leto več ljudi. •

V naši župniji svetega Petra in Pavla imamo gospo Leopoldo Zupan, ki ima kar 102 leti. Gospa Poldka še ni nikoli zamudila svete maše, namenjene starejšim. S svojo dobroto, molitvijo, veseljem do Marije in vseh ljudi vedno poživi srečanje in nam daje zgled žene, trdne pri Bogu in ljudeh. Vsak dan sedi v prvi klopi pri sveti maši. Po sveti maši imamo srečanje v prostoru, imenovanem KAPELA, kjer je še krajši program in pogostitev ter pogovor z župnikom in sodelavci Karitas.

PROGRAM POMOČI BOTRSTVO

Polona Miklič

Na Škofijski karitas Ljubljana smo konec maja tajnikom župnijskih Karitas poslali razpis za program pomoči Botrstvo. V program bomo vključili osnovnošolce in srednješolce, ki nimajo enakih možnosti. Želimo jim olajšati šolanje in jim omogočiti vključevanje v dejavnosti, ki bodo odskočna deska za njihovo nadaljnje študijsko oziroma poklicno življenje. Pomoč bo namenjena pokritju stroškov rednih šolskih in obšolskih dejavnosti, dejavnosti, ki pozitivno vplivajo na otrokov razvoj, dejavnosti, za katere so otroci zaradi pomanj-

kanja prikrajšani in se zato počutijo izključene (plačilo šolske prehrane, taborov in šol v naravi, nakup dodatnih didaktičnih pripomočkov, plačilo dejavnosti, kot so plesna, glasbena šola, razni tečaji, treningi, nakup potrebnih športnih rekvizitov ipd.).

Program bo potekal preko župnijskih Karitas. Na naše prostovoljce računamo tako pri pridobivanju botrov, ki bodo podprli otroke, kot pri vključevanju otrok v program.

Otroke bodo predlagale župnijske Karitas, ki najbolje poznajo razmere v svojem okolju. Socialna služba na Škofijski karitas Ljubljana bo na podlagi materialnega in socialnega stanja družine, upoštevajoč posebne okoliščine in priporočilo ter opis družinskih razmer s strani župnijske Karitas, otroke uvrstila v program pomoči. Župnijske Karitas lahko otroke vključijo s prijavnico, ki so jo prejele po pošti.

Tudi prijavnice za botre so na voljo na vseh župnijskih Karitas ter na Škofijski karitas. Mesečni prispevek botra je 25 EUR ali več, če se tako odloči. Boter pomoč lahko nakazuje mesečno, enkrat letno, na štiri mesece ali preko trajnika. Botri so lahko posamezniki, družine ali skupine (pevski zbor, molitvena skupina, mladinska skupina, ŽK, birmanska skupina ...). Te določijo predstavnika, ki je vpisan v našo evidenco in v imenu skupine nakazuje prispevek.

Naša velika želja je, da bi botrstvo zaživelo tudi v ljubljanski nadškofiji, pri tem računamo na pomoč naših prostovoljcev. Spodbujamo in vabimo vse, ki lahko darujejo. •

Odločite se in pomagajte ohraniti brezskrbnost in veselje do življenja otrok, katerih družine so se znašle v stiski. Zavedamo se, da stiska najbolj zaznamuje prav otroke, ki potrebujejo vso našo podporo in pomoč.

16

maribor

ZAKLJUČEK DRUŽENJA Z UČENCI IN UČITELJI OŠ LENART

Polona Šporin

V iztekajočem se šolskem letu 2012/13 smo v petek, 31. maja, v Domu sv. Lenarta pripravili slovesen zaključek druženja z učenci in učitelji iz OŠ Lenart. Ob tej priložnosti je Dom obiskal ravnatelj Marjan Zadravec in starši učencev, ki so skozi šolsko leto vsak petek skupaj z učiteljico Simono Vezovnik Peserl prihajali v Dom in se s stanovalci družili ob igranju družabnih iger ali ob športnih aktivnostih. Predvsem so radi igrali »človek, ne jezi se«, kjer se je pokazalo, da pregovor »sreča je opoteča« še kako drži, ter domine in pikado. Urica medsebojnega druženja je stanovalcem poleg

krajšanja prostega časa predstavljala tudi prijetno sprostitev oziroma popestritev dneva.

Učenci so v besedi in sliki predstavili petkova druženja in drugo sodelovanje z OŠ v tem šolskem letu. Starši in gostje so tako spoznali, kako so potekala naša druženja, stanovalci in učenci pa so podoživeli prijetna srečanja, na katerih so se velikokrat od srca nasmejali, si povedali kakšno šalo ali pa tudi bolj resno stvar.

Tako ravnatelj Marjan Zadravec kot direktor Zlatko Gričnik sta v svojih nagovorih ovrednotila pomen medgeneracijske solidarnosti za osebni razvoj in napredek posameznika ter celotne družbe.

Prireditve je s pesmijo popestril pevski zbor stanovalcev in harmonikar Marjan ter Lara Dreu s flavto. Ob koncu prireditve so učenci prejeli zahvalo in darilce, ki je nastalo pod spretnimi prsti stanovalcev Doma.

Po pogostitvi smo se razšli v upanju, da se prihodnje šolsko leto spet srečujemo. •

V imenu stanovalcev in doma lahko rečem, da smo izredno veseli, da je bil odziv pri otrocih tako pozitiven. Število otrok se je namreč iz tedna v teden večalo, zaradi česar smo k sodelovanju lahko povabili še več stanovalcev. Otroci so s svojim obiskom v prostore našega doma prinašali smeh, otroško igrivost, obenem pa so pri stanovalcih prebujali spomine na mladost, otroke, vnuke. Prepričana pa sem, da smo s pomočjo naših skupnih uric ustvarili nove prelepe spomine, ki nam bodo vedno znova pričarali smeh na obraz.

(Alenka Vadlja, socialna delavka)

O BOTRSTVU

Branko Maček

Srečanje botrov in podpornikov programa Botrstvo NŠKMB je bilo prvega junija v Svečini. Že sedemnajstič so se srečali botri in botrovanci. Tudi letos so srečanje s skupnimi močmi pripravili sodelavci Župnijske karitas Svečina in otroci iz Podružnične šole Svečina, Osnovne šole Kungota ter sodelavci NŠKMB. Tudi tokratno srečanje se je začelo ob 10.00 v župnijski cerkvi sv. Andreja s sveto mašo. Sledil je bogat kulturni program v vaškem

domu. Vsi udeleženci so bili zadovoljni in ob slovesu so si zaželeli, da se drugo leto vidijo, če Bog da in če bo zdravje dopuščalo. Vsem, ki se srečanja niso mogli udeležiti, pa sporočajo: rezervirajte si čas za naslednje leto!

Še razmišljanji ob letošnjem srečanju programa Botrstvo:

»Lepo je deliti trenutke z ljudmi, ki delijo in sejejo dobroto. Ko vzklije zadnja bilka dobrega, se tudi vreme izboljša, kar je bil živ dokaz na prireditvi BOTRSTVO v vasi Svečina in na njenih vinogradniških obronkih. Škoda, da se tega ne udeležuje več botrov.« Anica

»Program Botrstvo, ki ga izvaja NŠKM, je eden redkih tovrstnih programov, ki je namenjen slovenskim otrokom. To kaže, da tudi slovenski otroci potrebujejo kontinuirano materialno podporo v času izobraževanja, da ne bi bili prikrajšani za prepotrben vir moči, s katerimi si bodo lahko utrlji pot k svoji samostojnosti in neodvisnosti. Njihova družina jim ne more omogočiti, da bi razvili vse talente, ki jih nosijo v sebi, ter da bi z vključitvijo v dodatne dejavnosti uspešno reševali svoje stiske in težave,

krepili svojo samopodobo, ovrednotili svoje življenje ter bili deležni tudi podpore v molitvi.

Kot vedno doslej, so nas tudi letos na srečanju podpornikov programa Botrstvo v Svečini prisrčno sprejeli sodelavci – prostovoljci ŽK in nas z bogatim nastopom v vaški dvorani vzradostili učenci ter učiteljice svečinske šole. Kot vedno doslej nas je navdušila tudi lepota neokrnjenega podeželja svečinskih gor. Hvala vsem in korajžno naprej.« Polona

Program *Botrstvo – pomoč otrokom* letos slavi 20 in je eden izmed prvih programov Nadškofijske karitas Maribor – se pravi, da deluje od leta 1993! Namenjen je ciljni skupini otrok iz socialno ogroženih in revnih družin, ki so zaradi brezposelnosti staršev ali druge hude stiske ostali brez sredstev. Prednost imajo otroci, ki izhajajo iz družin z več otroki, otroci z motnjo v duševnem in telesnem razvoju,

17

s kroničnimi obolenji in otroci z enim oziroma brez staršev. S pomočjo tega programa lajšamo tako trenutne kot tudi trajne stiske otrok ter na ta način omogočamo otrokom minimalne pogoje za življenje oziroma šolanje – včasih tudi preživetje. Pomoč je razdeljena na funkcionalno ali materialno pomoč v višini 80,00 EUR, ki jo otroci dobijo trikrat na leto, torej na letni ravni skupaj 240,00 €.

Redni botri prispevajo mesečno 20,00 € za enega otroka, mnogi pa se odločijo tudi za višji znesek. Za skupne botre pa je višina in pogostost prispevkov prepuščena njihovi presoji in zmožnostim. Saj veste, če dva, trije skupaj stopijo, se lahko gore premikajo – tako je tudi pri tem programu in vseh programih na NŠKMB ter pri vseh Karitas v Sloveniji. Zato vsi vabljeni, da se pridružite kakšni skupini **4 krat 5** – za skupno botrstvo. Hvala vsem, ki so že botri, in tudi vsem, ki se bodo odločili v tem letu. Še posebej dobrodošli skupni botri v času krize, saj iz malega raste veliko – zato: **4 krat 5**.

Potrebe po sodelovanju oziroma vključitvi otrok v program *Botrstvo – pomoč otrokom* ugotavljamo s pomočjo naših prostovoljcev – voditeljev in sodelavcev na župnijskih in dekanijskih Karitas, ki nam sporočajo stisko otrok.

Stisko pa mnogokrat ugotavljamo tudi neposredno pri delu in programih, ki delujejo pod okriljem Nadškofijske karitas, tako pri reševanju individualnih prošenj uporabnikov kakor tudi preko prošenj s strani drugih vladnih in nevladnih institucij.

In še nekaj v številkah:

V letu 2012 je bilo iz programa *Botrstvo* deležnih pomoči 87 otrok. V letošnjem letu je vključenih 81 otrok.

V letu 2012 se je skozi celo leto zbralo 25.644,55 €, v prvih 4 mesecih leta 2013 pa 8.918,18 €. Program je delno sofinanciran s strani *Mestne občine Maribor* ter FIHO – *Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij*.

Zato se tudi preko *Žarka dobrote* obračamo na vse dobre ljudi, da pomagata po svojih zmožnostih. Zainteresirani lahko pokličete na telefonsko številko 05 90 80 350 ali se prijavite preko spletnega obrazca.

Vedimo, da je vsak izmed nas povabljen, da pomaga družinam in otrokom v stiski. Vsak človek se v življenju kdaj znajde v težavah. Biti solidaren pomeni priskočiti na pomoč človeku, ki te potrebuje. Načinov za dobra dela in solidarnost med nami je zelo veliko: lahko poklonim zdravila, obleko, obutev, šolske potrebščine, hrano, lahko pa komu namenim le lepo besedo ali misel – dušo – srce ... Pomagam lahko tudi z denarjem – tudi tako, da postanem BOTER – BOTRA! Spoštovani bralci, lepo vabljeni med BOTRE – vsem pa hvala za DOBROTO! •

murska sobota

LETOVANJE STAREJŠIH

Monika Novak

Škofijska karitas Murska Sobota je tudi letos, v terminu od 27. 5. 2013 do 31. 5. 2013, peljala skupino odraslih, ki so v takšnih ali drugačnih stiskah, na oddih v Portorož. Letovanje v Karitasovi Sončni hiši v Portorožu je bilo posebno doživetje za vsakega posameznika. Naše skupno druženje smo doživljali kot ena velika družina, kjer smo si člani medsebojno pomagali, se spoštovali in se urili v vrednotah, kot so potrpežljivost, prilagodljivost, solidarnost in predvsem skromnost. Namen našega

letovanja je bil poglobiti in oplemenititi te vrednote, se potruditi sprejemati sočloveka takšnega, kakršen je, in se, seveda, družiti ter poveseliti.

Posebnost letošnjega letovanja je bilo sodelovanje s Porabjem, saj smo poleg odraslih iz naše Škofijske karitas omogočili počitnikovanje tudi osmim odraslim z Madžarske. Preplet dveh jezikov, kulinarike in ljudi, ki živijo drug ob drugem, pa jih vendar loči črta, ki ji pravimo državna meja, je poskrbel za drugačnost in seveda domačnost, ki smo si jo ustvarili z lepimi prijateljskimi odnosi v tem našem petdnevnem druženju.

Škofijska karitas Murska Sobota pa tudi ne pozablja na ljudi, ki so osamljeni ter ostareli, zato gradi poseben odnos tudi z domovi za starejše. Letos so se nam pridružili tudi trije varovanci Doma Danijela Halasa iz Velike Polane.

Za vas, dragi bralci *Žarka dobrote*, pa smo pripravili prispevek enega od naših udeležencev, ki je

zapisal svoje vtise o doživetih trenutkih, ki jih lahko spremljate in doživljate skozi njegove oči.

»Veste, kaj je zanimivo? Ta Sončna hiša se nahaja na Senčni poti 36. Pa ne samo to. Vreme nam ni bilo 'usojeno', saj smo se srečevali z vsem drugim kot pa s tistim, kar pričakujete, ko pomislite na morje. Opisal bi svoje 'naj' občutke, ki sem jih imel v času od ponedeljka do petka. Govorimo o nekaj dneh, dogodkov pa je bilo veliko. Druženje skupine je bilo pomembno za vse in za slehernega posameznika posebej.

Osebnost sem se, po daljšem času, družil s skupino oseb, ki so vsaka zase predstavljale svoj značaj, vsi skupaj pa smo vedeli, kaj hočemo in pričakujemo. Ne glede na nekatere osebne probleme sem ob razumevanju udeležencev imel priložnost, da sem užival. Po daljšem času mi je bilo v zadovoljstvo in veselje ta izlet sprejeti kot izziv in čudovit odnos z vsemi udeleženci.

Takšnega druženja ne pozabiš kar tako, spominjaš se ga še dneve, tedne ... Spomin bo ostal kot slika ali fotografija – ko jo enkrat narediš, jo tudi skorajda za vedno obdržiš.

Pa še nekaj mi je bilo všeč. Tako različni, pa še vedno enaki, z eno samo željo: da si pokažemo, da nas ne more skoraj nič skregati oz. narediti tujca drug do drugega. Kako malo je potrebno, da se medsebojno prijateljstvo ne sprevrže v tisto, kar ni lastnost dobrih odnosov med ljudmi. Že tako smo raje skregani, kot da bi bili strpni v medsebojnih odnosih – tistih odnosih, ki bi naj bili dokaz in pokazatelj, da je med nami še nekaj pozitivnega in da ni vse spolitizirano.« Franci Železnik, Dom Danijela Halasa. •

Animatorji smo se tega dela lotili zelo preudarno, predvsem pa z velikim srcem. Nakupili smo osnovne dobrine (sol, mleko, moko, olje, makarone, špagete, polento, detergent za pomivanje posode, paštete, toaletni papir) in jih razdelili v škatle. S pomočjo domačega župnika Janeza Jeromna smo v obeh župnijah Veliki Gaber in Sela Šumberk poiskali najbolj socialno ogrožene in jim pakete tudi izročili. Razdeljevanje paketov se je vseh animatorjev zelo dotaknilo, saj smo spoznali, v kakšnih razmerah nekateri ljudje zares živijo. **Kljub vprašanju, ali so si za take razmere krivi sami ali ne, pri vsem tem nismo ostali ravnodušni.**

Naše misli so segle globlje, zato smo se na podlagi razdeljevanja paketov odločili, da ne more ostati le pri tem. Povezali smo se z Župnijskim pastoralnim svetom (ŽPS) Veliki Gaber in Sela Šumberk ter se odločili za korak naprej. Pod sloganom **Pet kav za en paket** tako vsako tretjo nedeljo v mesecu pri vseh nedeljskih mašah zbiramo osnovna živila (moko, sladkor, olje, riž, testenine itd.) ali pa denarna sredstva. Tako vsak mesec komu oz. nekaterim polepšamo dan, teden ali pa celo življenje. Trenutno pomagamo okrog 40 družinam in posameznikom s prehrabnimi dobrinami, s plačilom položnic in tudi z nakupom drv.

novo mesto

KO DOBRODELNOST OŽIVI

Mojca in Maja Praznik, vodji animatorjev

Animatorji – mladi iz župnije Veliki Gaber ne organiziramo samo oratorijev za otroke, ampak se trudimo tudi dobrodelno udeleževati. Začeli smo leta 2011, ko smo v mesecu decembru z izdelavo in prodajo unikatnih angelčkov iz filca ves zbrani denar namenili invalidni deklici za nakup novega invalidskega vozička. Z dobrodelnostjo smo nadaljevali tudi v letu 2012 in v decembru izdelali preko 200 božično-novoletnih voščilnic. Da bi v prazničnem mesecu decembru razveselili čim več ljudi, smo se odločili, da zbrani denar namenimo za prehrabne pakete socialno ogroženim.

Kljub temu da smo začeli iz majhnega gorčičnega zrna poguma in zaupanja, upamo, da bo to seme vzklilo v večjo akcijo, kjer se bomo vsi ljudje zavedali trenutne življenjske situacije in hkrati zmogli pogledati okoli sebe in mogoče opazili, da nekdo, ki živi čisto blizu nas, potrebuje našo pomoč.

»Kadar človek naredi dobro delo, ne da bi mu bilo treba, se Bog ozre navzdol, se nasmehne in pravi: 'Že samo za ta trenutek je bilo vredno ustvariti svet.'«Talmud •

USTVARJALNE DELAVNICE V ŽUPNIJI VAVTA VAS

Martina Kopina

V želji, da bi kot prostovoljke župnijske Karitas lahko bile še kako drugače koristne, smo pred leti v župniji Vavta vas ustanovili skupino, ki se je začela povezovati ob ročnih delih.

V skupini nas je 15 članic, ki se že tri leta vsak torek zbiramo pri večerni sveti maši, druženje pa nadaljuje-

mo ob ustvarjanju in prijetnem klepetu ter molitvi in branju izbranih člankov. Hkrati pa so ta srečanja tudi odlična priložnost, da se sproti dogovarjamo o ostalih potrebah in aktivnostih v okviru delovanja župnijske in škofijske Karitas.

Do sedaj smo se že veliko novega naučile, predvsem pa spoznale, da se da z malo vztrajnosti in dobre volje odkriti številna nova znanja in sposobnosti. Marsikatera članica namreč na začetku ni verjela, da bi tudi sama znala narediti tako lep ročni izdelek. Zadovoljstvo prostovoljk ob dosedanjem delu je zato v naši skupini nepopisno. Ker vse naše izdelke uporabimo kot darila ob obiskih naših bolnih, osamljenih in ostarelih župljanov, pa je veselje še toliko večje.

Ponosne smo na številne voščilnice, ki jih izdelujemo v različnih tehnikah in za različne priložnosti, tako za božič in veliko noč kot tudi za rojstne dneve in ostale slovesnosti. Pred adventom smo izdelovale tudi adventne venčke, največja zanimivost pa so raz-

lične rožice, ki jih izdelujemo iz najlona in žice. Tudi različno cvetje iz krep papirja smo se naučile izdelovati. Pred nami pa so še drugi izzivi.

Po vzoru te skupine smo pred dvema letoma postavili še delavnice za otroke, ki jih izvajamo ob sobotah dopoldan. Tudi te delavnice so doživele dober odziv, kar nam vliva voljo za naprej. Veseli smo, da je ustvarjalnost še živa med našimi ljudmi, predvsem pa, da kljub številnim obveznostim nekateri še najdejo čas zanj. •

SREČANJE, KI OBOGATI IN RAZVESELI

Marija Pugelj

Vsakoletno srečanje bolnikov, ostarelih in invalidnih v župniji Novo mesto – sv. Janez je bilo lepo obiskano.

Sodelavke ŽK smo skupaj z župnikom g. Mirom Virantom pripravile sv. mašo za preizkušane župljane. Sv. mašo je daroval g. Jože Ovniček, ki je zbrane tudi nagovoril. Pridiga se nas je zelo dotaknila. Starejše je g. Jože opogumljal, naj bodo kljub vsemu veseli, polni upanja. Poudaril je, da so v družinah dar in duhovni zaklad za vso župnijo. Vse nas je spodbujal, naj si med seboj pomagamo, živimo povezani v medsebojni ljubezni.

Med mašo so bolni in invalidni prejeli zakrament bolniškega maziljenja. Bogoslužje je obogatil in popešal otroški pevski zbor.

21

Duhovno okrepljeni in obogateni smo nadaljevali druženje v bližnjem gostišču. Pecivo smo pripravile sodelavke Karitas.

Za veselo razpoloženje so poskrbeli otroci z igranjem na harmoniko ter še več ostalih inštrumentov in petjem. Posebej smo se spomnili vseh, ki v tem letu praznujejo 80 let. Čestitali smo jim, jim zaželeli vse dobro in podarili rožo v lončku, ki smo jo same vzgojile. Jubilate, ki se niso mogli udeležiti srečanja, smo obiskali doma.

Srečanja in sv. maše se starejši zelo veselijo. Mnogi prijatelji se srečajo le ob takih priložnostih, tudi k sv. maši mnogi sami ne morejo.

Za nas, ki srečanje pripravimo, je ta dan bogat in doživet. Vesele opazujemo srečne, zadovoljne obraze udeležencev, polnih hvaležnosti za dan, ki smo jim ga pripravili. Sodelavke se zavežemo, da jih bomo tudi med letom obiskovale. •

*Je vsako srečanje majhno rojstvo,
je vsako prijateljstvo lučka v srcu,
je vsak nasmeh zarja sreče in je nekje nekdo,
ki iz temnih oblakov prinaša sončno nebo. (n.n.)*

ZAHVALNI DAN SLEPIH IN SLABOVIDNIH SLOVENIJE

Marinka Drinovec

22

V soboto, 18. maja, je bila na Zaplazu zahvalna maša slepih in slabovidnih. Prišli smo iz vseh koncev naše domovine. S spremljevalci in gosti se nas je zbralo okrog 300. Slavnostno sveto mašo je daroval novomeški škof msgr. Andrej Glavan skupaj s petimi somaševalci. Slepí in slabovidni smo jo sooblikovali in vse srčno povezano občestvo je živo sodelovalo v sveti in čisti daritvi. Sledil je krajši kulturni program in srečanje s starimi in novimi prijatelji.

Zahvalno mašo za sopotnike, sodelavce in dobrotnike pripravljamo od 90-letnice Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije leta 2010. Vsakič v drugi škofiji. Prav zahvalna maša je vsako leto dogodek, ki se ga slepi in slabovidni najbolj množično udeležimo. V duhu nas spremlja mnogo ljudi, ki se nam tistega dne ne morejo pridružiti. Zato lahko rečemo, da je ta dan naš neuradni zahvalni dan.

To pomeni, da slepi in slabovidni cenimo pomoč in gojimo hvaležnost. Nismo vsi enakega verskega prepričanja, naši spremljevalci tudi ne. Toda z roko v roki praznujemo, saj imamo med seboj bogastvo, ki si ga z veseljem delimo: solidarnost, spoštovanje in prijateljstvo. Ali ni dar Svetega Duha, ki nas združi in dvigne v hvalnico Svetemu?

Morda smo slepi in slabovidni prav z zahvalnimi mašami pritegnili pozornost več škofijskih Karitas, da odkrivajo naše potrebe na duhovnem področju.

Škofijska Karitas Ljubljana skoraj dve desetletji podpira tabore za slepe in slabovidne in pomaga nekaterim mladim družinam s slepimi starši.

A velika večina ljudi izgubi vid v starosti in je brez rehabilitacije prepuščena svojim družinam. Lansko leto je Škofijska karitas Koper začela podpirati duhovne obnove za tamkajšnje slepe in slabovidne. Letos je Škofijska karitas Novo mesto finančno in s prostovoljci pomagala pri izvedbi zahvalnega dne.

Zahvaljujemo se za vse dobro, kar delate za nas!
Upamo, da bomo našli še več skupnih poti. •

OTROCI NAS POTREBUJEJO

Peter Tomažič

Slovenska karitas pred poletnimi počitnicami začena z akcijo zbiranja sredstev za pomoč otrokom s šolskimi potrebščinami. Akcija nosi pomenljiv naslov Otroci nas potrebujejo. V akciji bomo zbirali denarna sredstva za šolske potrebščine za socialno ogrožene otroke, ki jih je ob sedanjih razmerah v Sloveniji iz leta v leto več.

Samo v lanskem letu je tovrstno pomoč prejelo 11.283 otrok. Na nekaterih šolah sicer delujejo skladi, ki lajšajo tovrstne stiske, in v nekaterih primerih je mogoča tudi pomoč preko centrov za socialno delo. A teh možnosti je daleč premalo za številne družine, ki živijo v težkih razmerah.

Škofijske karitas pomagajo na različne načine, v glavnem pa s paketi šolskih potrebščin in z boni ali naročilnicami za delovne zvezke in šolske potrebščine. Nekatere Karitas pa pomagajo tudi pri plačilu položnic. Povprečna pomoč Karitas na otroka je v lanskem letu znašala približno 30 EUR. Iz tega je razvidno, da je naša pomoč predvsem dopolnilna.

Poskušamo zajeti družine, ki izpadejo iz drugih oblik pomoči ali ki med letom še nekako zmorejo, septembrsko breme pa je pretežko. Cena šolskih potrebščin na otroka je v povprečju višja od 200 EUR. Še posebej za družine z enim staršem, veččlanske družine, zadolžene in tiste, kjer starši niso zaposleni ali plačo prejemajo neredno, je septembrski izdatek nerešljiv problem.

Srčno upamo, da bomo tudi letos zbrali dovolj sredstev za pomoč. Pri pomoči s šolskimi potrebščinami pa pomaga tudi Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij.

POKLONI ZVEZEK

Mojca Urh

Peto leto je v mesecu maju in juniju potekala **akcija Pokloni zvezek**, ki smo jo pripravili sodelavci Slovenske karitas. Z akcijo smo želeli zbrati čim več zvezkov in tempera barvic za otroke iz socialno šibkejših družin v Sloveniji in učence spodbuditi k solidarnosti s sovrstniki v stiski. Akcija je v nekaterih šolah postala že tradicionalna. Učenci in otroci so prinašali zvezke in na razglednice pisali zanimive misli, sporočila, razmišljanja in risali risbe ter razglednico vložili v zvezek. V **akciji Pokloni zvezek** je sodelovalo **233 osnovnih in podružničnih šol** in **69 vrtcev** v Sloveniji. S skupnimi močmi smo zbrali preko **20.000 zvezkov** in **286 tempera barvic**

OŠ Bežigrad

za otroke v Sloveniji. Število zvezkov pa se iz dneva v dan veča.

Največja zahvala gre preko **970 učiteljem** in preko **300 vzgojiteljem** za pripravljenost in spodbudo učencev, otrok k solidarnosti. Kako lepo je, da lahko skupaj nekaj naredimo za pomoč sovrstnikom v stiski. **Hvala** tudi sodelavcem škofijskih in župnijskih Karitas za pomoč pri zbiranju zvezkov.

Učiteljica Andreja Lapajne iz OŠ Cerkno je zapisala: »Učence so osebno prevzele zgodbe otrok, ki žal živijo v družinah, kjer zmanjkuje sredstev za osnovne življenjske potrebščine, kaj šele za kakšen priboljšek. Otrok si osnovnih pogojev svojega življenja ne more sam izbrati, lahko pa si med seboj pomagamo in pogoje pravično porazdelimo. Učence smo spodbujali, da svojim vrstnikom, ki potrebujejo pomoč, poklonijo zvezek in pokažejo dobrosrčnost, ki jo nosijo v sebi. Le dobrosrčnost in medsebojno razumevanje, ki ju človek doživi v rosnih letih svoje mladosti, sta zagotovilo za boljši svet.«

Učenci so pisali izredno lepe misli in pozdrave. Vsaka je bila nekaj posebnega. Nekaj misli učencev in otrok delimo z vami:

- *Živijo! Danes rabiš zvezek ti, morda jutri jaz ... kdo ve? Takrat mi boš lahko ti pomagal. Želim ti, da bi bil uspešen v šoli. Lepo te pozdravljam.*

- Naj ti ta zvezek koristi pri učenju, bodi vesela in zdrava ...
- Te zvezke pošiljam zato, ker bi rada, da smo vsi otroci veseli.
- Upam, da ti bo zvezek všeč, izbrala sem psičke, ker jih imam tudi jaz rada.
- Ta zvezek ti podarjam iz srca. Želim ti, da bi vanj lepo pisal in ga odpiral s čistimi rokami.
- Uči se, pa ti bo vse uspelo ...
- Z veseljem ti dajem zvezek. Čeprav nisi bogat, ker nimaš veliko denarja, si zelo bogat ti, ker si dobrega srca.

Učenci in otroci so zvezke prinašali z velikim veseljem. Med nami so otroci, ki nas potrebujejo, in tudi otroci, ki z veseljem darujejo. **Iskrena hvala** vsakemu učencu in otroku, ki je za skritega prijatelja napisal sporočilo ali narisal risbico ter podaril zvezek ali druge šolske potrebščine. Solidarnost in lepe misli naj med vsemi sodelujočimi odmevajo tudi v počitniških dneh. Z akcijo bomo nadaljevali tudi v prihodnjem šolskem letu z mislijo, da se prav v majhnih dejanjih pokaže solidarnost do sovrstnikov v stiski. •

»Na OŠ Ivana Kavčiča Izlake spodbujamo sodelovanje v različnih humanitarnih akcijah ter tako učence spodbujamo k solidarnosti in strpnosti ter pomagamo tistim, ki potrebujejo našo pomoč. V nekaterih tovrstnih akcijah sodelujemo že več let. Tako je tudi z akcijo Slovenske karitas Pokloni zvezek, ki smo se ji v tem šolskem letu z veseljem pridružili že peto leto. Vsako leto nam je uspelo zbrati več zvezkov, v zadnjih treh letih smo jih zbrali po 100 vsako leto. Učenci že spomladi pričnejo spraševati, če bomo ponovno zbirali zvezke. Ko so o akciji na različne načine obveščeni, učenci pričnejo pridno prinašati zvezke na določena zbirna mesta. Veliko jih za vrstnika, ki bo podarjeni zvezek dobil, napiše tudi razglednico z željo, mislijo ali pozdravom. Zbiralni akciji se seveda pridružimo tudi delavci šole. Zbrane zvezke nato predamo predstavnikom Karitas. To in ostale humanitarne akcije, v katerih sodelujemo, izkoristimo tudi kot priložnost za pogovor z učenci o strpnosti, solidarnosti, sprejemanju drugačnosti, medsebojni pomoči ter prostovoljnem delu. Strinjamo se, da pri takšnih akcijah ne pridobijo samo tisti, ki potrebujejo pomoč, ampak tudi mi, ki pomagamo oziroma darujemo. Ali kot pravi Tiedge: 'Deljeno veselje je dvojno veselje. Deljena bolečina je polovična bolečina.'« je ob zaključku akcije zapisala Janja Kropivc, svetovalna delavka.

Vrtec Loški Potok

Renata Flander, učiteljica v OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem, je ob zaključku akcije zapisala: »Sodelovanje v akciji Pokloni zvezek je dejavnost, kjer se z učenci veliko pogovarjam o problemih, ki jih doživljajo sami ali pa njihovi vrstniki zaradi brezposelnosti staršev, bolezni, selitev iz drugih držav, nesporazumov v družinah ... Z akcijo ozaveščamo, da nekatere družine potrebujejo pomoč in da lahko pomagamo z darovanim zvezkom. Učenci v šoli nalepijo plakate in izdelajo oglas za šolsko spletno stran ter šolski radio, učitelji pa pri razrednih urah spodbudijo učence k solidarnosti. Vsako leto se nam pri zbiranju pridružita tudi podružnična šola v Zalogu in Vrtec Murenčki.

V letošnjem letu smo zbirali zvezke tudi kot prostovoljne prispevke za ogled kulturne prireditve Kulturo šola na ogled postavi, ki smo jo pripravili ob mednarodnem dnevu družin. Na koncu so učenci narisali še razglednice, ki so jih vložili v zvezke, in jih opremili z napisi: lepo se imej in veliko se smej, naj ti zvezek prinese veliko sreče, veliko uspeha, veliko petic ...«

OŠ Cerkno

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST IN POVEZOVANJE

Živa Štiglic, Vključen.si

Pri medgeneracijskem povezovanju gre, kot pove že ime samo, za povezovanje med generacijami, hkrati pa za mnogo več kot to, gre za medčloveški odnos, gre za solidarnost, ki se kot vrednota izgublja v današnjem vedno bolj surovem družbenem tempu. Nevladne organizacije imajo izjemno pomembno vlogo pri medgeneracijskem povezovanju, saj s svojim delovanjem pogosto služijo kot vezni člen med generacijami.

Medgeneracijsko sodelovanje je zavestna odločitev in v družbi, ki se stara, družbena nuja. Razumemo jo kot izmenjavo izkušenj in spoznanj, druženje, učenje, pomoč ene generacije drugi, ustvarjanje, ohranjanje in širjenje socialne mreže. Družba mora sprejeti odločitev, da je medgeneracijsko sodelovanje potrebno in da ga podpira.

Danes v družbi vlada med generacijami določena napetost, ki pogosto izhaja iz nerazumevanja; to se lahko v izrednih primerih sprevrže v pravo družbeno patologijo. Temeljno gibalno sodobne miselnosti nagrajuje in spodbuja zgolj koristnost v najožjem smislu in povzdiguje življenjsko obdobje, ko človek kar se da veliko prispeva k ohranjanju kapitalistično usmerjenih korporacij; v duhu tega bližnje pogosto vrednotimo po tem, kakšno neposredno korist nam prinašajo. Vendar pa takšna miselnost družbo siromaši, saj je za zdravo in trdno družbo potrebno sožitje vseh generacij, ki pa je mogoče le, če znamo pogledati širše in ovrednotiti prispevek vsakega, tudi starejših. Temeljno medsebojno razmerje generacij je njihovo komplementarno dopolnjevanje, ki je osnovno gibalno človeškega razvoja.

Starejši, izbrušeni od številnih življenjskih viharjev, so prava zakladnica modrosti. Izkušnje in znanje starejših so izjemno pomemben del družbenega kapitala, saj gre za izkustveno znanje, ki ga ni mogoče nadomestiti z ničemer drugim; prenos tega znanja na mlajše rodove bi le tem zelo pomagal pri reševanju sodobnih stisk in problemov, starejšim pa bi pomagal pri vrednotenju njihove družbene vloge, ki je pogosto podcenjena.

Prostovoljcev in nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo s starejšimi in problematiko medgeneracijske solidarnosti, sicer ne manjka, vendar so njihove dejavnosti pogosto usmerjene zgolj v praktično pomoč, ki je resda zelo plemenita, vendar pa ne odgovarja na resnične potrebe starejših. Razi-

skave vedno znova potrjujejo, da je največja stiska starostnikov prav osamljenost, kot družba smo jih izrinili na rob in ocenili, da ničesar več ne morejo prispevati. Razvrednotili smo njihove bogate izkušnje mnogih desetletij in jih prikrajšali za vlogo aktivnih in cenjenih članov družbe, same sebe pa za neprecenljivo znanje.

Nevladne organizacije, ki imajo pri gradnji medgeneracijskega sožitja pomembno vlogo, bi se morale še bolj zavedati svojega primarnega poslanstva – odgovarjati na resnične stiske in potrebe in paziti, da ne postanejo zgolj servisi, ki sicer opravijo svoje delo, vendar v središče ne postavijo uporabnika in tega, kaj ta najbolj potrebuje. Sicer obstaja že kar nekaj, na srečo vedno več, nevladnih organizacij, ki organizirajo aktivnosti medgeneracijskega druženja in sodelovanja, nedvomno koristnega za obe strani, vendar je osamljenosti kljub temu še vedno veliko.

Ključ izhoda iz krize vrednot je ponovna vzpostavitev vrednostnega sistema v družbi. Začnemo lahko pri tem, da ovrednotimo in spoštujemo prispevek vseh generacij, tudi starejše. In jim poleg toplega obroka podarimo tisto, kar si najbolj želijo – pozornost in čas. •

vključen.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

SOLIDARNI S SIRIJO

Jana Lampe

26

Slovenska karitas je v letošnjem juniju začela z **dobrodelno akcijo za pomoč prizadetim ob konfliktu v Siriji**, kjer je od prvih dni krize v marcu 2011 do danes izgubilo življenje več kot 80.000 ljudi, v regiji je registriranih 1,2 milijona beguncev ter 4,5 milijona notranje razseljenih oseb. **6,8 milijona Sircev**, skoraj polovica izmed njih je otrok, ki so v hudi stiski, prav sedaj potrebuje našo pomoč.

Na Slovenski karitas smo iz kriznega sklada **posredovali 10.000 EUR lokalni Karitas v Turčiji za nudenje najnujnejše pomoči s hrano in zdravstveno oskrbo sirskim beguncem** v obmejnih krajih Reyhanli in Kirikhan v Turčiji.

Karitas Turčije že od začetka leta 2013 pomaga v omenjenih obmejnih krajih, kamor se je zateklo že 15.000 beguncev, in želi še naprej **pomagati z osnovnimi potrebščinami približno 1.000 ne-registriranim begunskim družinam**, ki niso deležne nobene uradne pomoči, ker niso uspele dobiti mesta v prepolnih uradnih begunskih kampih. V Turčijo je namreč pribežalo že preko 300.000 Sircev, vsakodnevno pa prihajajo številni novi. Številne družine so tako primorane živeti v nemogočih razmerah – prenapolnjenih in podstandardnih prostorih nedokončanih zgradb ipd., v pomanjkanju osnovnih življenjskih potrebščin. Lokalna Karitas, ki s terenskimi obiski odkriva te ranljive družine, jim pomaga predvsem s hrano, higienskimi pripomočki ter zdravstveno oskrbo, v zimskem času pa so jim pomagali tudi z gorilniki, premogom in odejami. Ker v teh krajih ni šol za sirske otroke, želi Karitas Turčije v prihodnjih mesecih tem otrokom omogočiti tudi možnost izobraževanja v t. i. otrokom prijaznih prostorih. 12-letna deklica, ki je morala zaradi konflikta zapustiti svoj dom, je dejala: »Pogrešam svojo šolo, svojo učiteljico. Rada bi odrasčala v Siriji, v svojem domu ...«

V vseh prizadetih državah v regiji – **Siriji, Libanonu, Jordaniji in Turčiji** – so lokalni sodelavci **Karitasovi** s pomočjo zbranih sredstev po celotni mreži mednarodne Karitas v višini skoraj 15 milijonov evrov **pomagali več kot 100.000 ljudem v stiski** s hrano, zatočiščem, zdravstveno oskrbo, izobraževanjem in iskanjem zaposlitve v kombiniranih programih, ne glede na njihovo versko in politično prepričanje.

Foto: Caritas Internationalis

Slovenska karitas zbira sredstva za pomoč prizadetim sirskim beguncem v Turčiji na TRR: SI56 0214 0001 5556 761, namen: Begunci Sirija, sklic: 00 840.
Hvala za solidarnost!

Tudi papež Frančišek je v teh dneh pozval celotno mednarodno skupnost k še večji pomoči beguncem iz Sirije in spodbujal k iskanju rešitve preko dialoga ter k naši molitvi za mir in vse prizadete v konfliktu. •

S SESTRO BOGDANO KAVČIČ POMAGAMO LJUDEM V CENTRALNI AFRIKI

Jana Lampe

Na Slovenski karitas prosimo tudi za pomoč ljudem v Centralnoafriški republiki, kjer od lanskega leta naprej deluje misijonarka **sestra Bogdana Kavčič**, s katero na Karitas pomagamo ljudem v državah v srcu Afrike že sedmo leto. Sestra Bogdana pravi, da je revščina v tej državi sedaj večja, kot je bila pred 40 leti, ko je prišla v Ruando in Burundi. Vojaški nemiri, ki so se začeli marca letos, pa jo še poglobljajo. V državi je velika **humanitarna kriza**. Šole in ceste so zaradi nemirov pogosto zaprte, usahnile so zaloge goriva in zdravil, ljudje so vse bolj lačni in revni ... »Napadi bodo gotovo še trajali, ni sigurnosti, ampak s tem je treba živeti,« je dejala s. Bogdana.

Foto: Mojca Urh

Sestra Bogdana Kavčič deluje v župniji Safa s približno 25.000 prebivalci, kjer skupaj s štirimi sosestrami v **dispanzerju nudijo zdravstveno oskrbo ljudem**, predvsem otrokom in ženskam. Samo pri zadnjih pregledih so odkrile več 100 podhranjenih otrok in jim tudi pomagale. Sestram primanjkuje predvsem sredstev **za nakup zdravil in medicinskega materiala**, zato nas prosijo za pomoč. Za zdravila in medicinski material, ki ga mesečno porabijo za oskrbo ljudi v dispanzerju, potrebujejo približno 2.000 EUR.

Foto: Mojca Urh

POMAGAJMO

*Ko vržeš hrano stran,
se spomni črne dežele,
se spomni nanj,
na dečka,
ki hodi po vodo vsak dan,
kilometre od doma stran.*

*Vode je malo,
hrane še manj,
zdravje slabi jim
iz dneva v dan.*

*Vsak ne more v šolo,
pa željo ima,
postati zdravnik,
učitelj-morda.*

*Zato mi, ki smo tu,
na drugem koncu sveta,
pomislimo nanje,
pomagajmo,
kar se le da.*

Drejc Polančec, OŠ Ribno

Svoj dar lahko nakažete preko **SMS sporočila na 1919**, s ključno besedo **Afrika** in prispevate 1 EUR ali **Afrika5** in prispevate 5 EUR.

Srčna hvala vsem za solidarnost! •

***Če želite polnejše živeti,
morate spoznati umetnost uživanja v malih,
drobnih trenutkih življenja.***

***Ta svet res ni v celoti zlat,
a na njem je nešteto zlatih žarkov,
ki čakajo na odkritje ...***

Henry Alford Porter

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004